

اناجیل و تاریخ نگارش آنها

- ❖ آیا کتابهای عذسی مسیحیان، منحصر به همین چهار انجیل است؟
- ❖ اناجیل کنونی چگونه و از چه زمانی به وجود آمدند؟
- ❖ بعضی از محققان غربی تعداد انجیلهای را تا یکصد و چهل ضبط کرده اند!

سلیقه‌های زمانی و مکانی قبایل و ملقات گوناگون مسیحی و روشهای سیاسی در هیرولای چند چهره اش عالی بودند که پدایش انجیلهای متعدد را به دنبال داشتند.

گرچه برخی از محققان مانند «گریولف» تعداد انجیلهای را یکصد و چهل ضبط کرده اند (۲) ولی بدون گمان بسیاری از آنها را مفقود و یا عبارات صحیح نثر را نبود کرده بودند و در نتیجه با دست نویسگران یافته است.

محقق مزبور، با تسع وسیع و هستی که درباره انجیلهای دارد می گویند بعضی از اناجیل مانند انجیل «سن تو ماس» و «انجیل سن ژائده» کاملاً محفوظ مانده اند، اما برخی دیگر فقط قسمتهایی از آنها در دست است. انجیلهائی که حامیان کلیسای آنها را مردود

گفتیم با از انجیل نویسی به عنوان يك «كار» فکلیس «در میان ملل مختلف مسیحی، نواح و مناطق یافت. و «سولم» مورخ فرزند دوم میلادی در جمله اول تاریخ خود، ضمن بحث از فلسفه‌ی پدایش انجیلهای می نویسد: انگیزه نگارش اناجیل متعدد، اجتناب از گوناگون و مناقض حس مذهبی بود. زیرا در میان مردم شایع بود که افلاطون و فیثاغورث، حبله، اخرا و کتب را برای تقویت روح سیکه و هیجانند و ترویج حق و دیانت تعینا جایز می دانند، بلکه بعضی هم می کنند. این سخن قبل از میلاد مسیح در میان یهودیان و سپس در قرن دوم میلادی بین مسیحیان اثر عملی عمیقی بر جا نهاد (۱)

می آمد لطیفات دانشمندان و نویسندگان تاریخ ادیان، نشان می دهد که انگیزه های مذهبی، اختلاف

۱- اینس الاعلام ج ۲ ص ۲۸

۲- درباره مفهوم انجیلهای ص ۱۰۳

ساخته ولی حوائج و بسا قسمتهائی از آن انجیل بدست ما رسیده بدین قرار است:

انجیل مصریان، انجیل اثنی عشر، انجیل اندی، انجیل آندره، انجیل آیل، انجیل برنابا (۱)، انجیل بارتلمی، انجیل بازیلید، انجیل سیرنت، انجیل حواء، انجیل عبریان، انجیل مانویها، انجیل ماریسون، انجیل لیب، انجیل پطرس، انجیل تالین، انجیل والانت، انجیل سوریها، تاریخ ولادت مریم و انجیل صباوت. این انجیل و دهها مثل آنها کتابهائی بودند که کلیسا آنها را مردود ساخته است. زهران روحانی مسیحیت در مقام طردورد انجیل یاد شده بدین گونه نقل می کند که گفته آنها بین هر یک از انجیلها اختلاف و ناهماهنگی وجود دارد که این انجیل با انجیلیهای قانونی نیز اختلافهای اساسی و تضاد روشنی دارند، و همین امر باعث شد شورای «لا لئودیس» (Laodicee) که بمسال ۳۶۴ میلادی تشکیل یافت فقط انجیلهای چهارگانه را قانونی و الهامی معرفی کند اما حقیقت این است که این ادعای زهران

کلیسا درست نیست، و با واقعیت مطابقت ندارد. گری و لفسن گویند: کافی است انجیلهائی که کلیسا آنها را مردود شناخته و اکنون بدست ما قرار دادند بخوانیم تا مشاهده کنیم که در اساس هیچ فرقی با انجیلهای قانونی ندارند (۲). چرا تناقضها را اصلاح نکردند؟

اکنون این سؤال پیش می آید که چرا حامیان کلیسا با آن که طرد و بطلان انجیلهای یاد شده را معلول تناقض و اختلاف آنها بایک دیگر می دانند، درصدد بر می آیدند تا تضاد و ناهماهنگی انجیل چهارگانه را از بین برند؟ و چرا با وجود آن همه تناقض و اختلاف (که قبلاً به برخی از آنها اشاره شد) این انجیلها را قانونی و الهامی معرفی کردند؟ شاید برای خواننده گرامی وحشی برای اکثر مسیحیان عجیب به نظر برسد که چرا متن انجیلهائی را که بالاخره در «شورای لا لئودیس» قبول نهائی یافته بود با هم مطابقت نکرده اند. چون بهرحال،

پیاده در ص ۵۷

۱- انجیل «برنابا» از جمله انجیلی بود که کلیسا آنها را رد کرد. برنابا از هواداران بزرگ مسیح بود. نوشته او یا افکار پولس و معتقدات و تعلیماتش که از مدارس بت پرستی بر زبان سرچشمه گرفته بود، مخالفت داشت و چون کلیسا سخت تحت تاثیر افکار یونانی و رومی بود بدین علت رسالات منسوب به پولس در رسمیت شناخت، اما انجیل برنابا را مردود قلمداد کرد. انجیل برنابا بطریقها ناپدید بود. در قرن شانزدهم مسیح اسقف «فرامرینو» بک نسخه از آن را که بر زبان رومی و ایتالی بود، از کتابخانه باب واسکونس پنجم بدست آورد، و در بر تو مطالعه آن و تطبیق آن با عبرهای قرآن درباره مسیح، به اسلام هدایت یافت. در اوائل قرن هجدهم مسیحی بزرگ نسخه «اسپانیولی» از این انجیل بدست آمد، و توسط «کترومک هومن» بر زبان انگلیسی ترجمه شد در سال ۱۹۰۸ دکتر «خلیل سعادت آراب» عربی و سپس سرکار «کابلی اذهری» از سری ترجمه کردند. پس از انتشار ترجمه این کتاب معلوم شد در این انجیل صریحاً به آمدن پیغمبر اسلام بشارت داده شده است (جاهلیت و اسلام مبحث آئین مسیحیت).

۲- درباره مفهوم انجیلها ص ۹۷

مکتب اسلام

اناجیل، می‌کوشد نظر کسانی را بیدونفوت کند که فاصله‌ی بین مسیح و تدوین اناجیل کمتر باشد، در عین حال، درباره نخستین انجیل (انجیل متی) می‌گوید: «زمان تصنیف انجیل متی معلوم نیست ولی به هر صورت همه تصدیقات قدیمه دلالت می‌کند که پیش از اناجیل دیگر انتشار یافت. برخی بر آنند که در سال ۳۸ میلادی و بعضی بر اینکه مابین سال ۵۰ و ۶۰ میلادی تصنیف شده» (۱)

پس نگارش انجیل متی با آنکه نخستین انجیل است ۳۸ یا بین ۵۰ و ۶۰ سال با دوران رسالت مسیح فاصله دارد. محقق نامبرده درباره انجیل لوقا می‌گوید: «تاریخ آن بزعم عمومی نخستینا در سال ۶۳ میلادی می‌باشد» (۲)

گرچه تاریخ تحریر انجیل مرقس روشن نیست ولی قطعاً پس از انجیل متی یعنی بعد از سالهای ۵۰ و ۶۰ نوشته شده است و جیمزهاکس جنبه تاریخ بودن انجیل مرقس را آشکارا اعتراف می‌کند. وی می‌گوید: «او (مرقس) تاریخ نویسی حقیقی انجیلی است زیرا که واقعات را بیشتر از کلمات مرقوم می‌داد و آنها را اسهل العبارة و سریع و مختصر و گاهی با اندکی دقیق و روشن می‌نگارده» (۳)

بر حسب تحقیقات مورخان، انجیل یوحنا آخرین انجیلی است که به رشته نگارش در آمد. نویسنده نامبرده می‌نویسد: «شهادت اغلب نقادین تالیف آن را به اواخر قرن اول نسبت می‌دهند در قرن اخیر بعضی نقادین عقیده پیدا کرده‌اند که انجیل مزبور

تصدیق نظر در چهار انجیل لاتینی به نحوی که لااقل اختلاف و تناقضی با هم نداشته باشد امکان پذیر بود. لیکن حقیقت این است که این چهار انجیل کتاب مقدس طوائف و طبایع مختلف مسیحی و متعلق به مهمترین اجتماعات آنها هم بوده است. مثلاً در یک جا به انجیل منسوب به مرقس عقیده داشتند و در جای دیگر به انجیل منسوب به لوقا و همچنین...

با این، اگر می‌خواستند دستی به قرکسب آنها بزنند و متن این کتابها را تغییر دهند موجب ناخشنودی قبایل و اجتماعات بزرگ مسیحی می‌شد، از این جهت ناگزیر بایستی با اختلافات و تناقضات موجود در اناجیل سازند و آنها را به همان حال باقی بگذارند.

انجیل‌ها از چه زمانی بوجود آمدند؟ بررسی وقت در تاریخ نگارش اناجیل و پیوستگی بدایش این کتابها بزمان زندگی مسیح و درستی و نادرستی مطالب و محتویات این نوشته‌ها بطوری می‌تواند سر نوشت کتابهای مذهبی مسیحیان را روشن کند و دلیل واضحی باشد بر آسمانی بودن یا غیر آسمانی بودن آنها.

آنچه در این ماده بطور قطع و یقین میتوان گفت این است که تاکنون هیچ مسیحی ادعا نکرده که جمع آوری و تدوین اناجیل در حیات مسیح و یا پس از معلوم شدنش صورت گرفته است. «جیمزهاکس» با آنکه در نقل افوال مورخان پیرامون زمان نگارش

۱- قاموس کتاب مقدس ص ۷۸۲

۲- قاموس کتاب مقدس ص ۷۹۲

۳- قاموس کتاب مقدس ص ۷۷۲

در اوایل قرن دوم نوشته شده و نیز معتقدند که مولف آن یوحنا ی رسول بوده بلکه یوحنا دیگری موسوم به یوحنا شیخ آرا نوشته است» (۱)

پس انجیلیهای چهارگانه یا بعبارت صحیح تر این «چهار کتاب تاریخی» که نام انجیل درباره عیسی قدسین شده سابقاً پس از صعود آنحضرت نگارش یافت.

این بود نظر نویسنده قاموس کتاب مقدس درباره تاریخ نگارش انجیلهای - لیکن بسیاری از محققان بزرگ مانند «ویل دورانت» و «گریگورف» تاریخ تدوین انجیل را خیلی دیرتر و فاصله بین دوران مسیح و نگارش کتابهای مذهبی مسیحیان را بیشتر طولانی تر میدانند. مثلاً گریگورف و کلد در کتاب خود درباره مفهوم انجیلهای می نویسد:

«روحانیون مسیحی مدعیند که تمام انجیلهای اولی اندکی پس از مرگ و ششاعتر میسای یعنی تمام انجیل نوشته شده باشند که یاد آن وقایع هنوز در حال یاد تازه بوده است». اما این حرف صحیح نیست. زیرا در «تفسیرات» که توسط شصت سال مختلف اولیه و قبل از سال ۱۵۰ میلادی نوشته شده اند هیچگونه اشاره به انجیلهای نوشته امپراتور رساله «بر نابا» که تا به امروز منتشر گردانده است در حدود سال ۱۲۵ و رساله «هرمس» در حدود سال ۱۴۰ رساله «دیداخه» (Didache) یا «طریقت حسودان الهی» عشره بین سالهای ۱۳۰ و ۱۴۰ نوشته شده اند در این رسالت هیچیزی از انجیلهای نقل شده نه به آنها عطف شده نه حتی موجود بودنشان اشاره شده است رساله واسیریه که در سال ۱۸۰ نوشته

شده است نخستین رساله ای است که از انجیلهای سخن میگوید. مآثر اولین انجیل اندکی قبل از سال ۱۵۰ میلادی ظاهر شد... انجیلهای منسوب به پیتری و لوفا که برای نوشتن آنها از انجیل منسوب به پطرس استفاده شده در اواسط قرن دوم به درجه تحریر درآمده اند از باب کلیت انجیل چهارم را به یوحنا حواری است می دهند. اما این اسم نیز مانند اسم سایر انجیل نویسندگان، ساختگی است. به علاوه تحقیقات و تبعات متفلسف ما را به این نتیجه رسانده است که انجیل منسوب به یوحنا مجدلاً قبل از انجیلهای دیگر بلکه بعد از آنها نوشته شده است.

«هانری شوفولام» دانشمند فرانسوی در سال ۱۹۲۵ المری تحت عنوان «انجیل چهارم» منتشر کرده است. او درباره انجیل منسوب به یوحنا به مطالعه و تحقیق پرداخته و نتیجه گرفته که انجیل می بود در اصل توسط یکی از پیروان «مارسیون» نوشته شده چند سال بعد یکی دیگر از پیروان «مارسیون» در آن دست برد و قسمتی از موعظه عیسی در صحیحین مقدسین را برآورد. بالاخره تعیین اینکه چند باره کی و به وسیله چه کسانی این کتابهای مقدسین که تصحیح و تکمیل و تحریف شده اند مشکوک است، ولی مسلم است که بارها چنین شده اند و بسط و توسع موسوم به «سلس» (Celsus) که در پایانی قرن دوم میلادی می زیسته متذکر شده است که پیویان معاصرو چهار بار وحشی بیشتر در انجیلهای دست برده و آنها را چند باره نوشته اند به این جهت عجب نیست اگر در هر فصل یا آیه یا در هر صفحه از آنها تناقضاتی به چشم می خورد» (۲)

۲- درباره مفهوم انجیلهای ۱۱۲-۱۱۰

۱- قاموس کتاب مقدس ص ۹۶۶

مکتب اسلام